

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-469/17

Funke Medien NRW GmbH
prieš
Vokietijos Federacinę Respubliką

(*Bundesgerichtshof* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

2019 m. liepos 29 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29/EB – Informacinė visuomenė – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – 2 straipsnio c punktas – Atgaminimo teisė – 3 straipsnio 1 dalis – Viešas paskelbimas – 5 straipsnio 2 ir 3 dalys – Išimtys ir apribojimai – Apimtis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija“

1. *Teisės aktų derinimas – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29 – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – Taikymo sritis – Kūrinys – Sąvoka – Savarankiškas ir vienodas aiškinimas – Objekto kvalifikavimas kaip kūrinio – Kumuliacinės sąlygos – Nacionalinio teismo atliekamas vertinimas*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 2 straipsnio a punktas ir 3 straipsnio 1 dalis)

(žr. 18–20, 22–24 punktus)

2. *Teisės aktų derinimas – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29 – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – Atgaminimo teisė ir teisė viešai paskelbti – Visiško suderinimo priemonės – Išimtys ir apribojimai – Naujienų pranešimai ir citatos – Visiškas nesuderinimas – Ribos – Sąjungos teisės laikymasis*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 2 straipsnio a punktas, 3 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 3 dalies c ir d punktai)

(žr. 38, 42, 46, 54 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

3. *Teisės aktų derinimas – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29 – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – Atgaminimo teisė ir teisė viešai paskelbti – Išimtys ir apribojimai – Apimtis – Saviraiškos ir informacijos laisvė – Netaikymas*

(Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnis; Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 2 straipsnio a punktas, 3 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 2 ir 3 dalys)

(žr. 56, 64 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. *Teisės aktų derinimas – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29 – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – Atgaminimo teisė ir teisė viešai paskelbti – Išimties ir apribojimai – Naujienų pranešimai ir citatos – Pusiausvyra, kurią nustato nacionalinis teismas – Atitiktis Chartijoje užtikrintoms pagrindinėms teisėms*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 2 straipsnio a punktas, 3 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 3 dalies c ir d punktai)

(žr. 71, 76 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)

Santrauka

2019 m. liepos 29 d. Sprendime *Funke Medien NRW* (C-469/17) Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) išaiškino išimties autorių teises atgaminti savo kūrinius ir juos viešai paskelbti, taip pat šių teisių išimtis ir apribojimus, kurie numatyti Direktyvoje 2001/29¹, nagrinėdamas valstybės narės parengtų konfidencialių ataskaitų apie karinę padėtį paskelbimą dienraščio interneto portale.

Pagrindinėje byloje ginčas kilo tarp bendrovės *Funke Medien*, kuri valdo Vokietijos dienraščio *Westdeutsche Allgemeine Zeitung* interneto portalą, ir Vokietijos Federacinės Respublikos dėl to, kad *Funke Medien* paskelbė Vokietijos vyriausybės parengtas tam tikras „riboto naudojimo“ ataskaitas apie karinę padėtį. Vokietijos Federacinė Respublika, manydama, kad *Funke Medien* pažeidė jos turimas autorių teises į šias ataskaitas, pareiškė šiai bendrovei ieškinį dėl veiksmų nutraukimo apygardos teisme; šis teismas, o vėliau – aukštesnysis apygardos teismas, į kurį buvo kreiptasi apeliacine tvarka, ieškinį patenkinio. Kasaciniame skunde, pareikštame prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, *Funke Medien* toliau reikalauja atmesti ieškinį dėl veiksmų nutraukimo.

Iš pradžių Teisingumo Teismas priminė, kad tokios ataskaitos apie karinę padėtį gali būti saugomos pagal autorių teisę tik su sąlyga, kurią kiekvienu konkrečiu atveju turi įvertinti nacionalinis teismas, kad šios ataskaitos yra jų autoriaus intelektualinis kūrinys, atspindintis autoriaus asmenybę ir laisvus bei kūrybingus pasirinkimus rengiant minėtas ataskaitas.

Nagrinėdamas visų pirma klausimą, ar pagal Direktyvos 2001/29 nuostatas valstybėms narėms suteikiama diskrecija šias nuostatas perkelti į nacionalinę teisę, Teisingumo Teismas teigė, kad nuostatos, numatančios autorių išimties teises atgaminti² ir viešai paskelbti savo kūrinius³, yra priemonės, kuriomis visiškai suderinamas juose nurodytų teisių materialinis turinys. Tačiau Teisingumo Teismas nurodė, kad Direktyvos 2001/29 nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo minėtų teisių, susijusių su naujienų pranešimais ir citatomis⁴, nėra priemonės, kuriomis visiškai

¹ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230).

² Direktyvos 2001/29 2 straipsnio a punktas.

³ Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis.

⁴ Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 3 dalies c punkto antras atvejis ir d punktas.

suderinama jose numatytų išimčių ar apribojimų taikymo sritis. Vis dėlto valstybėms narėms suteikta diskrecija įgyvendinant šias nuostatas turi būti naudojamosi laikantis Sąjungos teisėje nustatytų apribojimų, siekiant išlaikyti deramą pusiausvyrą tarp, pirma, teisių turėtojų intereso apsaugoti jų intelektualinės nuosavybės teisę⁵, užtikrintą pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), ir, antra, kūrinių ar kitų saugomų objektų naudotojų teisių ir interesų, ypač jų saviraiškos ir informacijos laisvės⁶, užtikrintos taip pat pagal Chartiją, ir bendrojo intereso.

Dėl saviraiškos ir informacijos laisvės Teisingumo Teismas yra patikslinęs, kad, be Direktyvoje 2001/29 nustatytų išimčių ir apribojimų⁷, ši saviraiškos ir informacijos laisvė negali pateisinti šioje direktyvoje nenumatyto nukrypimo nuo autorių išimtinių teisių atgaminti savo kūrinius ir juos viešai skelbti. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas priminė, kad Direktyvoje 2001/29 numatytų išimčių ir apribojimų sąrašas yra baigtinis.

Galiausiai Teisingumo Teismo teigia, kad nacionalinis teismas, nustatydamas, pirma, autorių išimtinių teisių atgaminti savo kūrinius ir juos viešai skelbti, ir, antra, saugomų objektų naudotojų teisių, kurios numatytos Direktyvos 2001/29 nukrypti leidžiančiose nuostatose ir susijusios su naujų pranešimų ir citatomis, pusiausvyrą, o tai jis turi atlikti atsižvelgdamas į visas atitinkamo atvejo aplinkybes, turi vadovautis šių nuostatų aiškinimu, kuris, atsižvelgiant į jų formuluotę ir išsaugant jų veiksmingumą, visiškai atitinka Chartijoje užtikrintas pagrindines teises.

⁵ Chartijos 17 straipsnio 2 dalis.

⁶ Chartijos 11 straipsnis.

⁷ Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 ir 3 dalys.